

Bond van Volkstuinders

VERSLAG ACTIVITEITEN 2023

Dit verslag is/wordt ook gepubliceerd in De Vroegop – editie 126 – voorjaar 2024

1. Inleiding

Dit verslag geeft een terugblik op de activiteiten 2023 binnen de Bond van Volkstuinders. Een jaar waarbij de tergende traagheid in de onderhandelingen met de gemeente Amsterdam gelukkig meer dan goedgemaakt werd door dingen die wel gewoon doorgaan, die opgepakt, verbeterd, gerealiseerd worden. Het bondsbestuur ziet zich hierbij gesteund door een groeiende groep actieve tuinders die zich op bondsniveau inzetten voor onze vereniging. Het is dankzij hun inzet in en buiten de bondscommissies dat we die dingen voor elkaar krijgen.

2. Onderhandelingen nieuwe huurcontracten gemeente Amsterdam

De gemeente Amsterdam is eigenaar en verhuurder van de grond van 27 van de 29 Bondstuinparken. De, voor ieder tuinpark afzonderlijke, huurcontracten tussen gemeente en Bond zijn echter allemaal verlopen; sommige al vele jaren. Onze onderhandelingen hierover hebben in 2021 geleid tot het tekenen van 'Gezamenlijke uitgangspunten' waaronder de afspraak tot oprichting van een beheerfonds t.b.v. het onderhoud van de volkstuinparken. De bedoeling was om vervolgens voortvarend op 1 juli 2022 tot nieuwe huurafspraken te komen. Het mocht niet zo zijn. De gemeente heeft in november 2022 de gesprekken tijdelijk stopgezet omdat ze eerst wilden nagaan bij welke gemeentelijke dienst de volkstuinparken moesten worden ondergebracht.

In het vorige activiteitenverslag hebben we, optimistisch als we zijn, het vertrouwen uitgesproken dat in 2023 alles voortvarend zou worden aangepakt en opgepakt. Dat vertrouwen werd beschaamd. Een gesprek op 20 januari 2023 tussen Bond, een afvaardiging van de zelfstandige tuinverenigingen en de verantwoordelijk wethouder bleek wel tot toezeggingen te leiden maar de toezeggingen vervolgens niet tot daden. De gemeente geeft hiervoor als reden dat het niet mogelijk is gebleken om een goede personele invulling te vinden van de coördinerende functie hiervoor binnen de gemeente.

Begin 2024 heeft de voorzitter van de Bond ingesproken bij de gemeenteraad en de raad er nogmaals op gewezen dat dat het raadsbesluit uit 2021 tot nu toe niet is uitgevoerd.

3. Achterstallige betalingen van onderhoudsbijdragen

Een deelonderwerp van de 'Gezamenlijke uitgangspunten' betrof de afbetaling van een aantal jaren achterstallige onderhoudsbijdragen aan 10 tuinparken. In de 'Gezamenlijke uitgangspunten 2021' is de afspraak gemaakt om het totaalbedrag van achterstallige betalingen in 10 jaarlijkse termijnen van € 35.000 uit te betalen. Omdat deze afbetaling van schulden uit het verleden verder los staat van de nieuwe huurcontracten hebben we ons op het standpunt gesteld dat de gemeente, ook zonder een getekend huurcontract, deze afspraak gewoon moet nakomen. De gemeente is uiteindelijk over de brug gekomen met het betalen van de eerste drie termijnen. Daar was helaas wel het dreigen met een kort geding voor nodig. Voor de overige 7 termijnen (jaren 2024 t/m 2030) hebben we de hoop dat die dreiging met de rechter niet nodig zal zijn.

4. Oprichting van Beheerfonds Bond van Volkstuinders

Een ander deelonderwerp betrof het oprichten van een Beheerfonds. Dit fonds zou ten bate komen aan het onderhoud op zowel de bondsparken als de niet-bondsparken en gevuld worden met een onderhoudsbedrag vanuit de gemeente plus de extra huurverhogingen die vanaf 1 juli 2022 in rekening worden gebracht bij de tuinders. Omdat ook instelling van dit fonds vertraging opliep heeft het bondsbestuur gemeend dat het niet langer verantwoord was om hier nog langer mee te wachten; het onderhoud aan het algemeen groen op de tuinparken moet immers doorgaan en ook bekostigd worden. Op voorstel van het bondsbestuur heeft de bondsvergadering (Algemene Ledenvergadering van de Bond van Volkstuinders) in december ingestemd met de oprichting van een eigen Beheerfonds. Zo konden er begin 2024 uit de gereserveerde huurverhogingen van 2022 en 2023 vanuit het Beheerfonds onderhoudsbijdragen uitbetaald worden aan alle betrokken tuinparken.

5. Lokale belastingen

Een aanzienlijk deel van de jaarlijkse contributie van de tuinders wordt besteed aan het betalen van lokale belastingen en heffingen van gemeente en waterschap. In 2023 besloot de gemeente Ouder-Amstel om aan iedere afzonderlijke tuinder van de tuinparken in deze gemeente vastrecht rioolheffing op te leggen. Dit terwijl de tuinhuisjes niet zijn aangesloten op de riolering en de tuinders dus zelf zorgen voor aanleg, onderhoud en bekostiging van de vuilwaterafvoer via septic tanks. Vanuit de tuinparkbesturen en de bond is vervolgens een standaard-bezwaarschrift opgesteld. Honderden tuinders hebben in maart 2023 hiervan gebruik gemaakt om hun bezwaar kenbaar te maken tegen deze aanslag. En met succes: de dag voor kerst 2023 ontvingen alle tuinders de al betaalde heffing terug en een bericht dat het bezwaar gegrond was verklaard.

6. De Groene Kern

Onder de naam 'De Groene Kern' hebben de tuinparken Dijkzicht, Ons Lustoord, Nieuw Vredelust en (niet-bondspark) De Federatie zich verenigd om gezamenlijk op te trekken rond de plannen voor woningbouw van het gebied De Nieuwe Kern. De plannen zoals deze nu op tafel liggen zouden tot gevolg hebben dat tuinpark Nieuw Vredelust in zijn geheel en een deel van Ons Lustoord zouden moeten verdwijnen; dit terwijl er andere alternatieven zijn. Op de website www.degroenekern.nl staat hierover informatie voor tuinders en andere geïnteresseerden.

Daarbij is gekozen voor een tweesporenbeleid: aan de ene kant wordt er vol ingezet om bezwaar te maken tegen de nieuwbouwplannen daar waar mogelijk en realistisch, aan de andere kant wordt meegedacht over de herinrichting van het gebied. Dit tweesporenbeleid is kenbaar gemaakt aan de gemeente Amsterdam (als verhuurder van de tuinparken) en de gemeente Ouder-Amstel (de gemeente waarin de tuinparken liggen).

De gemeente Amsterdam heeft daarop de tuinparken uitgenodigd voor een co-creatieproces. Bij de startbijeenkomst op 14 oktober waren 300 tuinders aanwezig. In de maanden daarop is er hard gewerkt rond de thema's van de herinrichting (doorgaande recreatieve fietsroute, publiek toegankelijke functies van de tuinparken, parkeren en nieuwe locatie voor tuinen). Op 15 februari jl. is het resultaat aangeboden aan de gemeente Amsterdam.

7. Gesprekken met de AVVN

We hebben in 2023 verschillende gesprekken gevoerd met bestuur en directie van de AVVN. De Bond van Volkstuinders is lid van deze landelijke organisatie. Onze inzet bij deze gesprekken is om tot een heldere scheiding te komen tussen aan de ene kant de belangenbehartiging van de bij de AVVN aangesloten volkstuinorganisaties en aan de andere kant de dienstverlening. Deze discussie zal in 2024 worden voortgezet.

8. Pilot Keurmerk Samen Natuurlijk Tuinieren

In de afgelopen twee decennia heeft ongeveer tweederde van de bondstuinparken het Keurmerk Natuurlijk Tuinieren gehaald. Na een dip te wijten aan COVID-19 en vanwege de wens om het keurmerk te actualiseren, hebben nieuwe keurmerktrajecten een paar jaar op zich laten wachten. In 2023 zijn De Bongerd en Sloterdijkermeer de eerste parken die zijn begonnen met een vernieuwd traject, onder begeleiding vanuit de bond en in overleg met de AVVN die de formele keuring organiseert. Naar verwachting zien deze parken in 2024 en 2025 hun keurmerk tegemoet.

9. Nieuwe manier waardebeoordeling tuin en beplanting

De bondsvergadering van december 2023 heeft ingestemd met het voorstel om op een nieuwe manier de waarde te bepalen van tuin en beplanting: daar waar op de oude manier bomen en planten werden geteld en werden voorzien van een prijs, gaat de nieuwe manier meer uit van waardering van de aanwezige biodiversiteit en de verzorging en uitstraling van de volkstuin.

10. Bondscommissie Ruimtelijke Ordening (BCRO)

In 2023 is deze commissie nieuw leven ingeblazen. En dat was, met de over elkaar heen buitelandse RO-plannen van alle gemeenten, ook hard nodig. Alleen al het afgelopen jaar kregen we te maken met ruim 700 gemeentelijke pagina's als opmaat voor de Basisregeling Omgevingswet Amsterdam, met plannen en onderzoeken naar locaties voor windturbines, het verbreden van wegen richting tuinpark, het uitbreiden van betaald parkeren, met het plaatsen van flexwoningen waarbij als bijvangst geluidswaarden zouden moeten worden aangepast, met plannen voor De Nieuwe Kern en de dreigende opheffing van tuinen. Daarnaast liggen plannen voor Havenstad en het Bouwen in de Buurt te sluimeren om tot actie te komen. Soms vlammen bepaalde ideeën op (het doortrekken van de metro naar Schiphol) om even later weer weg te zakken. Bij heel veel ruimtelijke ordeningsplannen worden de tuinparken geraakt, en moet er dus gereageerd worden met inspraak en zienswijzen, met in de gaten houden, meelesen en meepraten. De BCRO is een zeer welkome aanvulling om overzicht te houden, om tijdig en adequaat te reageren en te adviseren en om bij de plannenmakerij ervoor te zorgen dat de belangen van volkstuinders goed meegewogen worden.

11. Werkgroep Onderhoud

Vanuit het bondsbestuur is een oproep gedaan voor leden voor de werkgroep Onderhoud. De bedoeling was om vanuit deze werkgroep de tuinparken te kunnen ondersteunen met praktische kennis en kunde over onderhoud van de tuinparken en het opstellen en actualiseren van de Meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's). Deze werkgroep is niet van de grond gekomen vanwege gebrek aan reacties. We kijken nu op welke manier we dit wel vorm kunnen geven, bijvoorbeeld door middel van deskundige advisering van tuinparken die daaraan behoefte hebben.

12. Toegankelijke tuinparken

Anno 2023 zullen er weinig tuinparken zijn die niet het belang en de noodzaak inzien om de tuinparken open te stellen voor buurtbewoners en andere bezoekers. Maar zelfs met de beperkte ruimte in de stad en de grote druk op openbare parken, zijn de tuinparken nog steeds een oase van rust waar bezoekers welkom zijn om te wandelen, te genieten van de natuur op het park, op een bankje een boek te lezen of met hun kinderen te picknicken.

Met deze verdere openstelling komen er uiteraard ook de nodige uitdagingen op het tuinpad: verhoogde inzet van lid-tuinders, zwerfafval, veiligheid, hangjongeren, onderhoud, organiseren van activiteiten, openstellen van kantine voor bezoekers, investeringen. Op de bondsvergadering juni 2023 bogen ongeveer 80 afgevaardigden zich over de vraag hoe deze uitdagingen aan te gaan. Vanuit het werkdocument dat hier werd opgesteld is in het najaar door de actieve tuinders van de parken verder gewerkt aan hun eigen 'Plan van Aanpak Toegankelijke Tuinparken'.

13. Bondsbestuur

Het bondsbestuur is tussen de afdelingsbesturen 'primus inter pares', dat wil zeggen vertegenwoordiger van het verbond van volkstuinparken. Het bondsbestuur heeft in het afgelopen jaar over een aantal onderwerpen een brainstorm gehouden. Een eerste brainstorm betrof de analyse van risico's die de bond als organisatie loopt en de maatregelen die kunnen of moeten worden genomen om deze risico's te ondervangen. Dit onderwerp komt terug op de agenda o.a. bij de bespreking van de hoogte van de reserves. Een tweede brainstorm betrof de noodzaak van ledeninzet binnen onze vereniging; dit zal een vervolg krijgen in 2024.

Daarnaast heeft het bondsbestuur, naast de gebruikelijke vergaderingen, tijd ingeruimd voor de jaarlijkse evaluatie over het eigen functioneren als collegiaal bestuur.

14. Leden, inschrijvingen en uitschrijvingen, wachtlijsten

In 2023 hebben zich 1691 nieuwe aspirant-leden ingeschreven en zijn er 1023 aspirant-leden uitgeschreven. Vergelijk

2022: 1388 inschrijvingen en 1253 uitschrijvingen

2021: 1930 inschrijvingen en 1066 uitschrijvingen

2020: 2926 inschrijvingen en 758 uitschrijvingen

2019: 1826 inschrijvingen en 536 uitschrijvingen

Waar in 2022 een duidelijke afvlakking was het aantal ingeschreven aspirant-leden zien we voor 2023 dat de inschrijvingen juist weer stijgen en het aantal uitschrijvingen dalen. Op 31 december 2023 stonden 7194 aspirant-leden ingeschreven bij de Bond.

In 2023 zijn 301 tuinen opgezegd en van tuinder gewisseld (vergelijk 2022: 274 | 2021: 271 | 2020: 319 | 2019: 356). NB. Dit betreft ook tuinders die doorschuiven naar een andere tuin. Er zijn dus iets minder tuinen vrijgekomen voor nieuwe tuinders.

In 2023 hebben we doorgevoerd dat de inschrijvingen op andere parken vervallen op het moment dat een aspirant-lid een tuin krijgt toegewezen. Op deze manier wordt er door aspirant-leden nadrukkelijker een keuze gemaakt voor het ene of voor het andere tuinpark. Het aantal aspiranten vermindert hier niet door maar het aantal 'slapende inschrijvingen' wel.

Uit deze cijfers blijkt dat de behoefte aan een tuin en aan tuinieren onverminderd groot is. Het is daarom belangrijk om te zorgen dat er bij nieuwbouwplannen niet alleen sportvoorzieningen e.d. worden ingetekend maar ook plekken waar mensen kunnen volks tuinieren en om ons continue sterk te maken voor het behoud van onze volkstuinen.

15. Mijn Tuin

In 2023 hebben alle lid-tuinders toegang gekregen tot Mijn Tuin, het ledenportal waar tuinders alle informatie over hun eigen tuin kunnen terugvinden, adreswijzigingen kunnen doorgeven, uitgaven kunnen declareren, facturen kunnen inzien etc. Daarnaast is er een pilot opgezet door de bond en 5 tuinparken om via Mijn Tuin het algemeen werk in te vullen en bij te houden. In tuinseizoen 2024 wordt hier ervaring mee opgedaan; later komt deze functie ook beschikbaar voor andere tuinparken.

16. Communicatie

Er is in 2023 hard gewerkt aan het maken en vullen van een digitaal Informatiepunt, dat in 2024 'in de lucht' gaat. Hier komt de bondsinformatie te staan voor afdelingsbesturen en afdelingscommissies zoals documenten die nodig zijn bij opzegging en toewijzing van tuinen, handleidingen, besturenbrieven, archief bondsvergaderingen.

De website van de Bond van Volkstuinders, gelanceerd in 2022, kende in 2023 een groeiend aantal bezoekers. De website werd tussen 1 januari en 31 december bezocht door 25.007 unieke bezoekers. Vroegop magazine is in 2023 tweemaal verschenen (Thema's 'Pril Groen' en 'Afval Upcycling en Recycling'), ook de Vroegop nieuwsbrief is tweemaal verstuurd aan alle leden en aspirant-leden.

Veel afzonderlijke tuinparken hebben een eigen website, geven soms papieren bladen uit, versturen digitale nieuwsbrieven en gebruiken social media kanalen. De Facebook en Instagram pagina's worden actief bijgehouden door lid-tuinders met een bescheiden maar gestaag groeiend aantal volgers. Het 'digitale bereik' van de volkstuinen wordt hierdoor sterk vergroot. Op de agenda van Buurtgroen020 zetten leden op tuinparken de diverse activiteiten die ze organiseren, precies wat een van onze doelstellingen is. Deze digitale groenagenda maakt tuinparken toegankelijk voor alle Amsterdammers en bezoekers.

17. Kennisdelen, workshops, trainingen

In 2023 zijn de volgende bijeenkomsten georganiseerd.

Februari	Bijeenkomst Verkoop Tuinen t.b.v. bestuursleden en coördinatoren 'Verkoop tuinen'
Maart	Twee bijeenkomsten 'Werken met kassa's' t.b.v. commissieleden kantine en winkel
April	Open zoom Organisatie ALV
Mei	Penningmeesters bijeenkomst
Juli	Twee bijeenkomsten 'AED en reanimeren' t.b.v. EHBO-ers op de tuinparken Introductiebijeenkomst nieuwe tuinparkbestuurders
September	Bijeenkomst leden Tuincommissies Bijeenkomst Plan van Aanpak Toegankelijke tuinparken
Oktober	Bijeenkomst leden Bouwcommissies
November	Introductiebijeenkomst nieuwe tuinparkbestuurders Bijeenkomst Plan van Aanpak Toegankelijke tuinparken

18. Wijzingen statuten en reglementen

In het najaar 2023 is de werving gestart voor een projectleider Statuten en Reglementen. Deze projectleider is begin maart 2024 van start gegaan. Haar opdracht is om op de bondsvergadering aan het eind van 2024 een nieuwe set regels te presenteren, met de bedoeling om deze in het voorjaar van 2025 goed te keuren.

19. Organisatie - Bestuur, commissies en bondsbureau

De tuinparken, de bond en de commissies drijven op de vrijwillige tijd, inzet en motivatie van tuinders. Er zijn in 2023 9 digitale besturenoverleggen geweest, waarbij afdelings- en bondsbestuurders bestuurlijke onderwerpen delen en bespreken. Elk van de 29 tuinparken heeft actieve commissies en de diverse bondscommissies staan hierna genoemd. De Bondscommissie Ruimtelijke Ordening en de centrale Commissie Beheerfonds zijn in 2023 van start gegaan. De vereniging heeft een aantal betaalde medewerkers op het bondsbureau, die dienstverlening en belangenbehartiging doen.

Bestuur Bond van Volkstuinders - per 31 december 2023

Eric van der Putten	voorzitter bondsbestuur en tuinder Sloterdijkermeer
Theo Mondij	penningmeester bondsbestuur en tuinder Buikslotermeer
Annemieke Timmerman	secretaris bondsbestuur, portefeuillehouder Groen en tuinder Wijkergouw
Monique Hollenkamp	algemeen bondsbestuurslid en tuinder Nut en Genoegen
Nikola Eltink	algemeen bondsbestuurslid en tuinder De Bretten

Wijzigingen 2023 bestuur

Marjo Visser (vicevoorzitter bondsbestuur en tuinder De Bretten) en Marieke Schep (algemeen bondsbestuurslid - portefeuille Communicatie en tuinder De Bretten) hebben zich niet opnieuw kandidaat gesteld voor een nieuwe termijn in het bondsbestuur.

Eric van der Putten is in de bondsvergadering van december 2023 herbenoemd voor een periode van één jaar; Annemieke Timmerman is herbenoemd voor de termijn van drie jaar.

Bondscommissies – per 31 december 2023

Financiële commissie

Ralf Grevelink	tuinder De Eendracht
Roel Wessels	tuinder Ons Buiten
Alexandra Wilmering	tuinder Lissabon

Tuchtcommissie

Maarten Kox	voorzitter en tuinder Ons Buiten
Monique Jansen	secretaris en tuinder Waterland
Edo Polak	tuinder Eigen Hof
Jeep de Jong	tuinder Sloterdijkermeer
Georgine Bom	tuinder De Vijf Slagen
Josef Iping	tuinder De Bongerd

Commissie van Beroep

Lieke Beijlsmit	tuinder Klein Dantzig
Gonny Hendriksen-Neijssen	tuinder De Bongerd
Carolijn Winnubst	tuinder De Bongerd
Ron Limburg	tuinder Nut en Genoegen

De statuten geven aan dat deze commissie minimaal uit 5 leden te bestaat; er is dus in ieder geval 1 vacature voor deze commissie.

Bondscommissie bouw

Jos van 't Walderveen	tuinder Kweeklust
Ben Beijgaard	tuinder Tuinwijk
Bernard Kruitwagen	tuinder De Bongerd

Bondscommissie tuin

Bert Kuit	tuinder De Eendracht
Jasper Wiedeman	tuinder Nieuwe Levenskracht
Frank de Groot	tuinder Nut en Genoegen

Bondscommissie Ruimtelijke Ordening

Klaas Breunissen	tuinder Wijkergouw
Jan Stolte	tuinder Amstelglorie
Jack van Lieshout	tuinder Nut en Genoegen
Jaap Noordermeer	tuinder Tuinwijk
Alex Veldkamp	tuinder Nut en Genoegen

Commissie Beheerfonds

Klaas Breunissen   tuinder Wijkergouw

Gerrit Brunink   tuinder De Molen

Bert Talboo   tuinder De Bongerd

Deze Commissie is met de oprichting van het Beheerfonds in de bondsvergadering december 2023 in het leven geroepen. De leden worden op voordracht van het bondsbestuur benoemd door de bondsvergadering.

Commissie van Goede Diensten

Deze commissie is niet operationeel

Bondscommissie Milieu

Deze commissie is niet operationeel

Bonds bureau - per 31 december 2023

Er waren per 31 december 2023 negen betaalde medewerkers (7,1 fte) in vaste of tijdelijke dienst bij de Bond van Volkstuinders.

Afdeling Financien   3,5 fte

Afdeling Secretariaat   2,1 fte

Afdeling Beleid   1,5 fte

Het bondsbureau

- Draagt zorg voor de centrale ledenadministratie (inschrijven en uitschrijven van leden en aspirant-leden, inning van de contributie).
- Ondersteunt de afdelingsbesturen van de tuinparken bij een aantal praktische zaken o.a. financiële administratie en opstellen jaarrekeningen, aanvragen van vereiste vergunningen (kapvergunning, horecaverunning), afhandeling van schades, afhandeling van overdracht tuinen, conflictbeheersing, etc.
- Ondersteunt het bondsbestuur en de bondscommissies bij de belangenbehartiging en de uitvoering van beleid en werkzaamheden.
- Beantwoordt vragen van (aspirant)leden en afdelingsbesturen.